

1999.-2019.

Projekt građanske demokratske
inicijative - P.G.D.I.
Dvadeset godina

P.G.D.I.

Tiskanje ove publikacije omogućeno je financijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište nacionalne zaklade.

ISBN 978-953-55658-2-6

1999.-2019.

Projekt građanske demokratske
inicijative - P.G.D.I.
Dvadeset godina

P.G.D.I.

Impressum

IZDAVAČ: Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I.
Jozsefa Antala 3,
31 300 Beli Manastir
Tel: +385 31 702 088
Fax: +385 31 705 089
E mail: projekt.grad@os.t-com.hr
Web stranica: www.pgdi.hr

ZA IZDAVAČA: Nataša Jovanović

AUTORI: Mirela Alagić
Dijana Antunović Lazić

LEKTOR: Marina Franjin

GRAFIČKI UREDNIK: Darko Bakarić

TISAK: VuPrint d.o.o., Vukovar

Beli Manastir, prosinac 2019.

1.izdanje
Naklada: 150 primjeraka

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001053875.

Sadržaj

Uvodna riječ.....	6
1. Udruga Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I.	8
2. Članstvo	9
3. U sjećanje na Darka Đukića (1968.-2008.)	11
4. P.G.D.I. u brojkama u razdoblju od 1999. do 2019.	12
5. Projekti koji su obilježili rad P.G.D.I.-ja	15
5.1. Info klubovi	15
5.2. Suradnja policije i građana	17
5.3. Palčić – predškola za djecu pripadnike romske nacionalne manjine	18
5.4. Društveni centar Beli Manastir	18
5.5. Ruka prijateljstva	21
5.6. Podrška razvoju udomiteljstva u Baranji	28
5.7. Engleska igraonica STARS	33
6. Zaklada PUT	38
7. Izdvojene aktivnosti	40
7.1. Međunarodni dan mlađih	40
7.2. Međunarodni dan obitelji	44
7.3. Mjesec borbe protiv ovisnosti	49
8. Donatori	50
9. Kako nas vide drugi	51
10. Obilježavanje 20 godina rada Udruge	64

Uvodna riječ

Krajem 1998. godine mala grupa entuzijasta s područja Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije odlučila je krenuti u osnivanje nove udruge nakon što su radili na programu Građanski forum u okviru Nacionalnog demokratskog instituta za međunarodne odnose (NDI) iz SAD-a. Bilo je to teško vrijeme; povjerenje među stanovnicima Istočne Hrvatske bilo je narušeno kao posljedica višegodišnjeg rata. Stoga je trebalo pažljivo planirati i provoditi aktivnosti uvažavajući potrebe svih uključenih i zainteresiranih strana.

Početkom 1999. godine krećemo s prvim projektima i aktivnostima. Početno razdoblje djelovanja obilježili su Info klubovi u različitim općinama i gradovima diljem Istočne Hrvatske. Svi projekti provodili su se u suradnji ili partnerstvu s dionicima iz različitih sektora. Redale su se godine uspjeha, ali i povremenih padova. Rad u zajednici, koji nije bio nimalo lak, pretvorio nas je u istinski značajne poznavatelje potreba i problema lokalnih zajednica. Za neke smo izazove, koji su stajali pred nama, pronašli rješenja, a za neke je to bilo gotovo nemoguće. Provodeći aktivnosti usmjerene na vraćanje narušenog povjerenja među građanima, komunicirali smo sa značajnim brojem ljudi i organizacija.

Nakon što je Udruga promijenila svoje sjedište te iz Vukovara preselila u Beli Manastir, krenuli smo sa socijalnim programom te je zadnjih petnaest godina obilježeno i provedbom programa i projekata usmjerenim na socijalno isključene i marginalizirane skupine. Posebnu pozornost posvetili smo radu s udomljenom i socijalno ugroženom djecom i mladima na koji smo posebno ponosni.

Posljednje dvije godine obilježene su procesom pripreme i registriranja Zaklade PUT koja je odgovor na prepoznate poteškoće s kojima se mlađi susreću prilikom izlaska iz alternativne skrbi, prvenstveno iz udomiteljske skrbi na području Baranje.

Za godine koje su pred nama možemo reći da su prije svega izazov jer planiramo raditi na otvaranju prve stambene zajednice za mlađe koji izlaze iz sustava alternativne skrbi na području Baranje, kao i na razvoju društvenog poduzetništva, a sve to u prigradskom naselju Šećerana koje pripada gradu Belom Manastiru.

Kako bi se naši planovi ostvarili, očekujemo suradnju s lokalnom zajednicom, aktivnim pojedincima i grupama građana u cilju boljeg i pravednijeg društva za sve nas.

Koristite darovitost koju posjedujete.
Šume bi bile tihe kad bi pjevale
samo ptice koje pjevaju najbolje.

nepoznati autor

1.

Udruga Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I.

Vizija Informirani i aktivni građani u dobro organiziranom društvu uz transparentnu i odgovornu vlast.

Misija *Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I.* je nevladina, neprofitna i nestranačka udruga koja na načelima tolerancije, razumijevanja i suradnje, kroz programe edukacije i građanskog organiziranja, potiče i podržava aktivno sudjelovanje pojedinaca i grupa u stvaranju građanskog društva i demokracije.

Vrijednosti za koje se zalažemo i koje zastupamo u ostvarenju vizije i misije:

1. timski rad	8. transparentnost
2. suradnja	9. odgovornost
3. otvorenost	10. humanost
4. učinkovitost	11. ostvarenje jednakih mogućnosti
5. tolerantnost	12. pravo na izbor i različitost
6. kreativnost	13. empatičnost
7. ambicioznost	14. socijalna osjetljivost.

Djelatnosti Udruge provode se kroz sljedeće programe:

- organiziranje zajednica
- razvoj demokracije i civilnog društva
- rad s mladima
- pružanje socijalnih usluga.

Članovi osnivači udruge *Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I.* krajem 1998. godine su:

Dijana Antunović Lazić, Mirela Alagić, Dejan Uskoković, Gordana Stojanović, Duško Jakovljević, Ranka Jindra, Jelena Maras, Borjanka Metikoš, Miroslav Ilić, Daniel Stojisavljević, Dragana Đurić, Milena Jurišić i Damir Ivanović.

Članovi udruge *Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I.* tijekom proteklih godina su:

Dijana Antunović Lazić, Mirela Alagić, Dejan Uskoković, Gordana Stojanović, Duško Jakovljević, Ranka Jindra, Jelena Maras, Borjanka Metikoš, Miroslav Ilić, Daniel Stojisavljević, Dragana Đurić, Milena Jurišić, Damir Ivanović, Jasna Zdravčević, Saša Bjelanović, Suzana Todorović, Sanja Konjević, Goran Petrović, Branimir Bradarić, Damir Popović, Predrag Jovčić, Srđan Šijaković, Rade Janković, Miroljub Rosić, Goran Radojičić, Mirjana Zaklan, Siniša Lazić, Dušan Rapaić, Đorđe Lukić, Dejan Kojić, Lana Mayer, Gordana Bujšić, Darko Đukić, Milena Tomić, Danilo Milanković, Zoran Konjević, Ksenija Popović, Predrag Malinić, Jasmina Doboš, Milan Đukić, Branko Petrović, Nataša Jovanović, Danijela Sesar, Olivera Stojnić, Ana Rebrina, Goran Šrbac, Erika Jasnić, Dejan Adler, Senka Žigić, Goran Radulović, Ana Dragila i Sanja Zagorščak.

Članovi udruge *Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I.* u 2019. godini su:

Dijana Antunović Lazić, Mirela Alagić, Predrag Malinić, Milan Đukić, Branko Petrović, Nataša Jovanović, Olivera Stojnić, Ana Rebrina, Goran Šrbac, Erika Jasnić, Dejan Adler, Senka Žigić Leljak, Goran Radulović, Ana Dragila i Sanja Zagorščak.

13

- Broj članova osnivača

52

- Broj članova Udruge od osnutka do danas

P.G.D.I.

5

- Broj članova upravnog odbora u 2019. godini

15

- Broj članova Udruge u 2019.

U sjećanje na Darka Đukića

(1968.-2008.)

3.

Sada već davne 1999. godine u Info klub Beli Manastir ušao je kolega Darko Đukić.

U početku svog, gotovo svakodnevnog, volonterskog angažmana u Info klubu Beli Manastir pokazao je iznimnu zainteresiranost i motiviranost za rad s korisnicima.

Uskoro je bilo upražnjeno mjesto voditelja Info kluba Beli Manastir te se Darko zapošljava na mjestu jednog od voditelja.

Uslijedile su godine rada i Darkovog velikog angažmana na projektima kao što su: Info klubovi, Suradnja policije i građana, Baranjska jesen, Male olimpijske igre, Informatička izobrazba i slično. Posebno se radovao sportskim aktivnostima te je često organizirao različite turnire i okupljao sve dobne skupine građana Grada Belog Manastira. Velik broj djece, ali i odraslih svoje je prve korake u svijet informatike napravio upravo zahvaljujući Darku koji se trudio uvijek biti tu za odgovore na sva pitanja i nedoumice i to s izrazitom dozom strpljenja.

Danas, nakon niza godina od kada Darka nema s nama i dalje ga se sjetimo s osmijehom i posjetimo ga s vremenom na njegovom vječnom počivalištu u malenom i mirnom slavonskom selu Branimirovac.

I dalje nam nedostaje on, njegov smisao za humor, lijepa riječ i najbolja crna kava za svako dobro jutro.

4. P.G.D.I. u brojkama u razdoblju od 1999. do 2019. godine

Donatori

P.G.D.I.

Ostvareno preko
12.000.000,00 kn
tijekom 20 godina

Od 46 zaposlenih
32 su žene i
14 muškaraca

Zaposleno 46
osoba
tijekom 20 godina

Ukupno ostvareno
preko 93 godine
radnog staža

Projekti koji su obilježili rad P.G.D.I.-ja 5.

5.1. Info klub

1. travnja 1999. godine udruga Projekt građanske demokratske inicijative - P.G.D.I. je u partnerstvu s Udruženjem Baranja otvorila deset Info klubova u deset različitih mjesta. U Slavoniji su Info klubovi otvoreni u Vukovaru, Dalju, Lovasu, Boboti i Šodolovcima. U Baranji su Info klubovi tada locirani u Belom Manastiru, Bilju, Dardi, Kneževim Vinogradima i Uglješu.

Naknadno je otvoren Info klub u Tordincima. Prvi donator Info klubova bio je USAID/OTI, a kasnije su to bile jedinice lokalne uprave i samouprave, ministarstva, veleposlanstva i dr.

Bila su to mesta okupljanja ljudi iz zajednice gdje su se mogle pročitati različite dnevne i tjedne novine, pristupiti internetu na računalu, sudjelovati na radionicama, predavanjima, tribinama, okruglim stolovima i slično. Brojne aktivnosti na kojima su sudjelovale građanke i građani organizirali su voditelji klubova, a svaka od navedenih zajednica imala je zaposlena dva voditelja i brojne volontere. Kada se rezimiraju rezultati projekta, može se zaključiti da je 25 osoba u 11 Info klubova na području dvije županije u različite aktivnosti direktno uključilo više od 20 000 građana i građanki različite dobi, nacionalne i vjerske pripadnosti.

5.2. Suradnja policije i građana

Radeći u zajednici na području Grada Belog Manastira bili smo suočeni s potrebom građana i građanki za različitim oblicima sportske rekreacije. Krajem 1999. godine na inicijativu IV. Policijske postaje Beli Manastir i udruge P.G.D.I. osmišljen je projekt koji je uključivao obnovu i opremanje policijske dvorane te organiziranje rekreacije za djecu, žene i muškarce s područja Grada Belog Manastira. Projekt je odobren od strane donatora USAID/OTI te se krenulo u temeljitu fizičku obnovu dvorane i opremanje različitom sportskom opremom (koševi, golovi, strunjače, sprave za vježbanje, stol za stolni tenis i sl.). Slijedile su godine organiziranja i provedbe različitih aktivnosti za djecu (korektivne vježbe i sl.), aktivnosti za žene (korektivne vježbe i thaе bo) i aktivnosti za muškarce (nogomet, košarka i dr.). Udruga P.G.D.I. je tri puta tjedno za navedene aktivnosti imala rezervirane termine u poslijepodnevnim i večernjim satima. U aktivnosti je bilo uključeno preko 200 građana i građanki.

5.3. Palčić – predškola za djecu pripadnike romske nacionalne manjine

U 2000. godini započeli smo s podrškom djeci pripadnicima romske nacionalne manjine u suradnji s Udrugom Roma Grada Belog Manastira – Baranje. Uviđajući poteškoće s kojima se djeca i roditelji susreću pri polasku u prvi razred osnovne škole, odlučili smo organizirati predškolu u četiri mjesta u Baranji: Belom Manastiru, Bolmanu, Dardi i Torjancima.

Aktivnosti s djecom provodile su učiteljice razredne nastave, a pomagali su im asistenti iz romske zajednice. Ovakav oblik podrške dobio je preko 70 djece. Finansijsku podršku projektu Palčić dala je OSCE misija u Hrvatskoj te Institut Otvoreno društvo iz Zagreba.

5.4. Društveni centar Beli Manastir

Na prostoru Grada Belog Manastira do 2005. godine dio udruga nije imao prikladan prostor za rad ili ga je najmodavcima privatno skupo plaćao. Prepoznali smo ovaj problem kao važan za budući razvoj udruge. U vezi s tim, predstavnici udruge P.G.D.I. kontaktirali su predstavnika donatorske kuće CNF CEE u Hrvatskoj kako bi razgovarali o mogućoj finansijskoj podršci. Od strane CNF CEE Hrvatska tijekom cjelokupnog procesa (od 2002. do 2005.) imali smo iznimno dobru podršku. Inicijativi se priključio Grad Beli Manastir koji je dao preporuku za dobivanje jedinog slobodnog prostora koji je do tada koristio Centar za socijalnu skrb. Tražili smo preporuku od strane Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, koju smo u kratkom vremenskom razdoblju i dobili. U međuvremenu uspostavili smo neformalnu koaliciju udruga koju je činilo pet udruga: Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I., Mirovna grupa Oaza, Udruga Roma grada Belog Manastira – Baranje, Baranjski civilni centar – BRICC i Udruga mladih Most. Sporazum s Gradom Belim Manastrom potpisana je 8. ožujka

2004. godine. Započeli smo s pripremom projektne dokumentacije koju smo poslali na otvoreni natječaj. Projekt je od strane fondacije CNF CEE odobren s iznosom od 85 000 eura. Nakon temeljite obnove 18. lipnja 2005. godin, Društveni centar je otvoren. Zgradu je u prisutnosti mnogobrojnih uzvanika iz javnog života otvorila predstavnica donatora gđa. Marianna van Teffelen.

Danas, 15 godina od otvaranja Društvenog centra, prostor koriste tri udruge: Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I., Mirovna grupa Oaza i Romski nacionalni forum – RNF. Provode se različite aktivnosti usmjerenе na djecu, mlade, žene, osobe treće životne dobi, nezaposlene, pripadnike nacionalnih manjina i dr. U aktivnosti se uključuju i ostale udruge građana te vijeća nacionalnih manjina. Provode se različite radionice, tribine, okrugli stolovi, sastanci, savjetovališta i ostale aktivnosti sukladno programima udruga koje borave u prostoru.

5.5. Ruka prijateljstva

Početci razvoja socijalnog programa Udruge sežu u 2005. godinu. Preseljenjem u Društveni centar Udruga, počinje intenzivnije surađivati s Centrom za socijalnu skrb Beli Manastir i kreće s razvojem programa za djecu i mlade s posebnim naglaskom na djecu i mlade s iskustvom boravka u skrbi. Većinu projekata i programa od tada provodimo u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Beli Manastir i Udrugom mladeži „Zamijenite nam tugu osmijehom – ZANTO“ iz Karanca. Kroz različite dobro osmišljene aktivnosti za djecu: kreativne radionice, psiho-socijalne radionice, školu plivanja, informatičke radionice, male olimpijske igre i dr. okupili smo preko stotinu djece. Za udomitelje su organizirani rezidencijalni treninzi kao i grupe podrške na kojima je sudjelovalo preko 40 udomitelja.

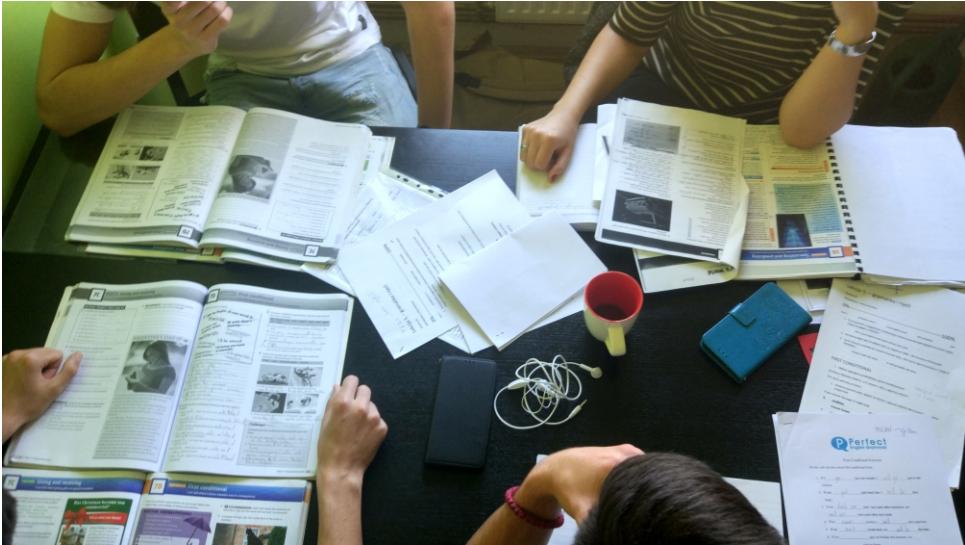
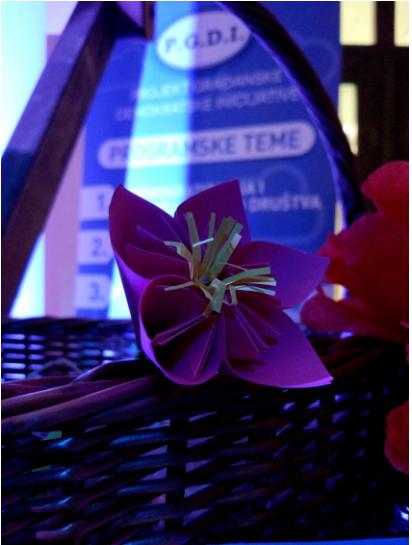
5.6. Podrška razvoju udomiteljstva u Baranji

U sklopu programa pod nazivom Podrška razvoju udomiteljstva u Baranji, danas je uključen značajan broj djece i mlađih koji su tijekom posljednje tri godine sudjelovali u različitim aktivnostima. Na radionicama u Belom Manastiru i Karancu sudjelovalo je 92 djece i mlađih. Organizirano je i provedeno 99 psihosocijalnih radionica i 316 kreativnih radionica. Za 34 djece osigurane su poduke iz različitih predmeta. Organizirano

je i provedeno tri predavanja za potencijalne udomitelje na kojima je sudjelovalo 30 građanki i građana, kao i tri okrugla stola na različite važne teme na kojima je sudjelovalo preko 40 stručnjaka. Tiskano je 100 brošura u kojima su predstavljeni rezultati projekta, a na javnoj manifestaciji sudjelovalo je preko 80 udomljene djece i udomitelja.

5.7. Engleska igraonica „Stars“

Na inicijativu P.G.D.I. -ja, 1. travnja 2011. godine s radom je počela Engleska igraonica „Stars“ koja je osmišljena kao zabavno učenje engleskog jezika kroz igru i druženje te bila namijenjena djeci od četiri do sedam godina. Budući da je predstavljala novu aktivnost, koja do tada u Belom Manastiru nije postojala, naišla je na veliki interes polaznika i veliko odobravanje roditelja.

Igraonice su se održavale dva puta tjedno u trajanju od sat vremena. 2011. godine igraonicu je polazio 15 polaznika. Iduće školske godine 2011./2012. neki su polaznici postali školarci i više nisu išli na igraonice jer su engleski jezik učili u školi. Ostali polaznici su u velikom postotku pokazali interes i želju da nastave ići na igraonice, a „novi“ polaznici su također željeli naučiti engleski jezik. Stoga su u školskoj 2011./2012. godini organizirane dvije skupine u sklopu Engleske igraonice „Stars“: početna i napredna skupina. Broj polaznika popeo se na 20 u dvije skupine. Igraonice su započele u rujnu i trajale su do srpnja. Na kraju nastavne godine, bila je organizirana priredba na kojoj su polaznici publici prezentirali što su naučili i bili nagrađeni gromoglasnim pljeskom, prigodnim poklonom i priznanjem. U rujnu 2012. godine i dalje je bio velik interes novih polaznika, ali su sada osim početne djelovale dvije napredne skupine. 2013. godine polaznici koji su te godine krenuli u školu i njihovi roditelji pokazali su interes da se u

Engleskoj igraonici „Stars“ osnuje skupina koju će polaziti školarci. Dogovoren je da će se osnovati skupina interaktivne radionice u sklopu Engleske igraonice „Stars“ u kojoj će školarci pratiti školski program i dodatno učiti engleski jezik. Te školske godine 2013./2014. početna i napredna skupina krenula je s radom u rujnu, a interaktivna u listopadu. I dalje su igraonice i radionice bile organizirane dva puta tjedno u trajanju od jedan sat. Englesku igraonicu „Stars“ od 2015. do 2018. godine u svakoj je školskoj godini polazilo preko 30 polaznika. U tekućoj 2019./2020. godini Englesku igraonicu

„Stars“ polazi oko 30 polaznika u naprednoj, početnoj i dvije interaktivne skupine.

Kroz Englesku igraonicu „Stars“ u posljednjih je 8 godina prošao uistinu velik broj djece. Neki su prošli, neki i dalje ostaju kroz cijelo osnovnoškolsko obrazovanje. Nažalost, neki od „malih Engleza“ više ne žive u Hrvatskoj, ali se uvijek jave svojoj „teacher“ zahvalni za ono što su naučili.

Senka Žigić Leljak, voditeljica igraonice „Stars“

6. Zaklada PUT

Zaklada PUT nastala je kao logičan slijed aktivnosti koje je udruga Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I. provodila s udomljenom djecom, mladima i udomiteljima na području Baranje. Posljednjih desetak godina u aktivnosti je bilo uključeno preko 200 udomljene i socijalno ugrožene djece i mlađih koji su sudjelovali u različitim aktivnostima: kreativne i psiho-socijalne radionice, seminari, škola plivanja, mala škola domaćinstva, ljetovanja, poduke u savladavanju školskog gradiva i slično. Područje osamostaljivanja mlađih koji napuštaju udomiteljstvo otvara mogućnosti, ali i obvezu uključivanja u razvoj socijalnih usluga, prvenstveno kroz podršku mlađima u prijelaznom periodu putem stambenih zajednica, u traženju zaposlenja te kroz sudjelovanje u osposobljavanju ili dokvalifikaciji i prekvalifikaciji. U sklopu projekta „Povjerenje u lokalnu filantropiju“ koji su u partnerstvu provodile Zaklada Slagalica, udruga ODRAZ i udruga P.G.D.I. stvoreni su preuvjeti za osnivanje zaklade lokalne zajednice.

Svrha Zaklade PUT je doprinijeti kvalitetnom i sigurnom osamostaljivanju mlađih koji izlaze iz sustava udomiteljstva na području Baranje.

Zaklada je namijenjena:

- mlađima od 16 do 26 godina koji su na izlasku iz domova ili udomiteljskih obitelji
- mlađima od 18 do 29 godina koji su izašli iz domova ili udomiteljskih obitelji.

Sredstva Zaklade koristit će se za:

1. Individualnu podršku mlađima u osamostaljivanju i zapošljavanju koja obuhvaća mentorsku podršku pojedincima koji su u opasnosti da postanu ili već jesu u marginaliziranom položaju u društvu.
2. Edukaciju mlađih o vještinama i znanjima potrebnim za samostalan život koja obuhvaća organiziranje radionica, seminara i sl. za pripremu za zapošljavanje i osamostaljivanje.
3. Financijske potpore za mlade za doškolovanje, prekvalifikacije i osposobljavanja u svrhu jačanja znanja i vještina potrebnih za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada.
4. Privremeno stambeno zbrinjavanje za mlade u stambenoj zajednici nakon izlaska iz doma ili udomiteljske skrbi.

Početkom 2017. godine potpisana je Memorandum o razumijevanju s Gradom Belim Manastirom što predstavlja kamen temeljac za razvoj i nastavak aktivnosti Zaklade PUT.

7. Izdvojene aktivnosti

7.1. Međunarodni dan mladih

7.2. Međunarodni dan obitelji

7.3. Mjesec borbe protiv ovisnosti

8. Donatori Udruge u razdoblju od 1999. do 2019. godine

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mlađeži, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Europska unija – IPA i Erasmus +, Osječko-baranjska županija, Grad Beli Manastir, Općina Jagodnjak, Općina Lovas, Općina Tordinci, Općina Erdut, Finsko veleposlanstvo, Američko veleposlanstvo, Nacionalni demokratski institut- NDI, USAID/OTI, OSCE, Fondacija Heinrich Boll, BAG, USAID PTP World Learning, MOTT fondacija, CNF CEE, AED, Svjetska banka – PSGO, Ekumenska inicijativa žena, Zagrebačka banka d.d., Zadravec d.o.o., DM, Hrvatska elektroprivreda d.d. i dr.

Kako nas vide drugi 9.

Marija Molnar, novinarka Hrvatskog radija Vukovar

„Jedne zimske večeri točno prije 20 godina, privodeći kraj poslijepodnevnu smjenu na Hrvatskom radiju Vukovar, moj netom kupljeni mobitel je zazvonio, a kako je u to vrijeme ta sprava predstavljala vrhunac nove tehnologije, jedva sam se uspjela «od prve» javiti, a da ne stisnem pogrešnu tipku, odem u postavke umjesto u razgovore ili nenamjerno prekinem poziv. S druge strane linije bila je Dijana Antunović Lazić, meni posve nepoznata žena koja je, pomislila sam slušajući je kako se predstavlja, negdje «iskopala» moj broj unatoč činjenici da ga skoro nitko nije imao. Željela je doći do radija čim prije i predložiti mi da se aktivno uključim u rad neke udruge. Nisam se pravo niti snašla, a ona je već stigla na 11-i kat Samačkog hotela u Borovo Naselju odakle smo u prvim godinama reintegracije emitirali program Hrvatskoga radija Vukovar.

Bila sam fascinirana. U to bremenito doba nije se tako odlučno, hrabro, lako i jednostavno ulazio kod onih s, uvjetno rečeno, druge strane. Ova je baš kao ja, sjećam se kao da je danas, moje prve pomisli dok sam je smještala u svoj novinarski ured i

pravila nam kavu. Razgovarale smo o podijeljenoj vukovarskoj zajednici, teškim emocijama, neispričanim pričama, ratom i poraćem opterećenom gradu, potrebi otvaranja komunikacijskih kanala između onih koji su ostali i onih koji su se vratili.... bio je to jedan od mojih najboljih susreta u Vukovaru nakon rata. Sve smo si rekle, savršeno razumjele jedna drugu i naravno da sam pristala biti dijelom jedne građanske priče koja je uskoro dobila ime Projekt građanske demokratske inicijative (P.G.D.I.). Nisam željela sjediti skrštenih ruku u trenutku kada su se ljudski odnosi i sam Vukovar trebali ponovno graditi. Nisam sudjelovala aktivno samo u ovoj udruzi čijih 20 godina od osnutka upravo slavimo, nego i u drugim vukovarskim udugama i inicijativama jer tada je bila gotovo nasušna potreba promicati i graditi mir, suživot, nenasilje, toleranciju, demokraciju, vrijednosti civilnoga društva uopće.

Ono pak na što sam iznimno ponosna kada razmišljam o svome doprinisu u nastajanju i djelovanju udruge P.G.D.I. je rad na osnaživanju žena. Meni kao feministkinji odmah je bilo

Kako nas vide

jasno da će žene podnijeti najveći teret izgradnje mira i suživota u Vukovaru. Stoga ih je trebalo osnažiti, pomoći im da izraze svoje stavove, potrebe, očekivanja, ideje, inicijative. S nama su u tim procesima i projektima bile majke poginulih i nestalih hrvatskih branitelja iz Sotina, naše su kolegice iz udruge sate provodile s njima u šatoru postavljenome u središtu sela kao mjestu okupljanja, boli i potrage za nestalima slušajući ih i osnažujući ih. Bile su s nama i žene iz udruga proisteklih iz Domovinskog rata, žene iz vukovarskih udruga civilnoga društva, stare i mlade, s manje ili više aktivističkog iskustva, na medijskim edukacijama koje smo provodile u suradnji sa Ženskom infotekom iz Zagreba. Moje kolegice novinarke i ja učile smo ih kako da predstave svoj rad u medijima na najbolji način i kako da se njihov glas čuje u javnosti. Toliko su te naše drage sudionice uživale na tim našim seminarima, zabavljale se, smijale, oslanjale jedna na drugu i pravile planove buduće suradnje, da se danas, s ove vremenske distance, modernim aktivistima i aktivistkinjama ovo što pišem može činiti smiješnim, ali uistinu je bilo tako,

hodale smo i kucale od vrata do vrata u teško podijeljenoj zajednici i nismo odustajale čak ni tamo gdje su nam dugo vremena ostajala zatvorena. A kada smo otvorili prvi klub s besplatnim pristupom Internetu za građane i građanke, to je tek bila senzacija u Vukovaru. Stvoren je mali prostor u kojega su dolazili svi bez obzira na porijeklo, nacionalnost ili društveni status. Tadašnji osjećaj zadovoljstva i postignuća nemjerljiv je s bilo kakvim postignućima u aktivističkome radu danas u Vukovaru, dva desetljeća kasnije, u potpuno drugačijim društvenim okolnostima i jakim tendencijama rušenja dosegнуте razine međuljudskih odnosa u zajednici.

Zato je i dalje potreban aktivistički pristup rada u zajednici, a uloga organizacija, udruga i inicijativa civilnoga društva od osobite je važnosti. Ovo je tek mali podsjetnik kako smo mi nekada radili, gradili i što smo postigli, na novim je generacijama aktivista i aktivistkinja da pronađu svoj put i učine svoju zajednicu mjestom gdje se dobro živi.”

Mladen Obrenović, novinar

„Projekt građanske demokratske inicijative je u postreintegracijskom Vukovaru u potpunosti opravdao smisao postojanja – bio je i građanski, i demokratski, a ponajprije korisna i potrebna inicijativa. U vremenima kad su 'Bok!' i 'Ćao!' bile jedine, ujedno i posljedne riječi, koje su Vukovarci/ Vukovarčani različitih nacionalnosti razmjenjivali, projekt je pomogao da se razmijeni još koja riječ, pa još koja i, na kraju, krene priča, koja je pružila priliku da jedni druge barem poslušaju, što je bilo tako potrebno.

Dijalog je itekako bio potreban i mladima, pogotovo srednjoškolcima, razdvojenim ne samo po razredima i smjenama, nego i po zgradama, u različitim dijelovima grada, poput vukovarskih gimnazijalaca. I na novinarske radionice koje sam im držao te 2000. godine došli su razdvojeni, sjeli na različite strane i svatko govorili svojim jezikom i pričali svoje priče. Iako različiti, drugačiji, svatko poseban na svoj način, izašli su zajedno i krenuli mijenjati svijet.“

Branimir Bradarić, novinar

„U P.G.D.I. obitelj, kao zaposlenik Info - kluba Vukovar, ušao sam sasvim slučajno, s puno podozrivosti i u vrijeme kada nisam znao gotovo ništa o nevladinim udrugama i njihovom djelovanju. Međutim, vrijeme provedeno u udruzi promijenilo mi je pogled ne samo na djelovanje nevladinih sektora nego i na društvo uopće. Danas, s odmakom od petnaestak godina mogu reći kako mi je vrijeme provedeno u udruzi pomoglo u svakodnevnom životu ali i u mome daljem profesionalnom djelovanju i radu. Stekao sam brojna prijateljstva, naučio kako djeluju udruge te saznao više o ustroju i funkciranju gradskih i županijskih institucija. Iznimno važnim smatram što sam tijekom toga vremena naučio kako se pišu i provode projekti. Okupljali smo veliki broj ljudi, provodili projekt novinarstva među mladim gimnazijalcima, sudjelovali kao tim Info – kluba Vukovar na sportskim turnirima, pisali bilten Info - kluba Vukovar koji smo nazvali BIK... Bili smo na neki način pioniri u okupljanju i zajedničkim aktivnostima svih građana Vukovara u to vrijeme bez obzira na vjeru i naciju.“

Slađana Lučić, novinarka

„Neki projekti i ljudi prepoznaju se srcem i nikada ih ne zaboravite, a moja suradnja s Projektom građanske demokratske inicijative bila je upravo takva. Pamtim početne tišine na novinarskim radionicama iz kojih bi se do kraja dana razvile žustre konstruktivne rasprave, a rastanak protekao u razgovoru mladih Vukovaraca o njima bliskim stvarima, glazbi, modi, izlascima. Naši susreti i seminari nisu mijenjali svijet oko nas, ali jesu nas same. Te male promjene o kojima su pričali i svojim vršnjacima dovele su neke nove polaznike u naše klupe i otvorile neke nove priče, potakle na dijalog, širile krug suradnje. Pokazali su hrabrost da kažu jednim drugima što misle, ali i saslušaju drugu stranu. Oni su stekli znanje o ponašanju pred televizijskim kamerama, a ja, puno više.“

Medijske edukacije žena imale su potpuno drugu dinamiku, željne novih vještina, promjene na bolje, od prvog trenutka pokrenule bi razgovor, ako ništa drugo o tome zna li itko među njima što ih čeka u idućih nekoliko sati. Odlazile su sa novim spoznajama o načinu komunikacije sa novinarima, ali i dogovoru za međusobno druženje, ponekad i suradnje sa polaznicama koje do tog trenutka nisu ni poznavale, iako su živjele u istom gradu.“

Veselinka Kastratović, pravna savjetnica

„Mene sjećanja, ako se ne varam, nose u vrijeme kada smo bili u Stadtschlainingu, u Obrazovnom centru, ili kako se to već zove, zaboravila sam. Moj prvi boravak je bila posjeta, kada smo išli s kolegama i kolegicama iz Podunavlja. Mnoge od ljudi tada sam prvi put vidjela i upoznala. Neke sam poznавала od ranije, jer sam bila uključena u projekte koje smo provodili s kolegicama i kolegama iz Podunavlja. Sjećam se radionica koje smo radili, rada u grupama u dvorištu Centra u Stadtschaliningu. Sjećam se da su tada sa mnom bili Milenko Stanić, Biserka Milošević, Dijana, mislim da je bila i Mirela. Sjećam se kolege Darka Đukića, koji, nažalost više nije s nama. Malo su mi mutna sjećanja iz toga vremena, ali se sjećam da sam srela puno dragih ljudi, puno toga dobrog naučila, što nosim kao bogatstvo i danas. Ne znam jesam li pomogla, vrijeme i moja bolest su učinili da su mi sjećanja malo mutna, ali zahvalna sam na prilici da se na trenutak vratim u to vrijeme.“

*Goran Štrbac, predsjednik Udruge mladeži
„Zamijenite nam tugu osmijehom - ZANTO“*

„Udruga mladeži „Zamijenite nam tugu osmijehom“ iz Karanca djeluje od 2001. godine. S obzirom na to da nisam bio u prvoj postavi članova udruge iz objektivnih razloga, a kada sam postao član, inicirao sam i sugerirao ostalim članovima i vodstvu udruge da surađujemo s drugim nevladinim organizacijama, pored projekata koje smo samostalno provodili.

Kako položaj nalaže, neophodno je bilo educirati se u pisanju projektnih prijedloga kako bi svrha udruge zadovoljila svoje ciljeve i svrhu. U tome nam je pomogla Mirela Alagić. Svojom stručnošću, elokventnošću, znanjem i prije svega toplinom uspjela nas je zaintrigirati i naučiti pisati projektne prijedloge. Od tog trenutka počela je naša suradnja s udugom Projekt građanske demokratske inicijative. Naime, naša višegodišnja suradnja odvijala se na projektu Ruka prijateljstva te programu Podrška razvoju udomiteljstva u Baranji u kojem smo bili partneri te smo zahvaljujući međusobnom povjerenju, uvažavanju, predanosti i kvalitetnim ljudskim resursima uspješno priveli projekt kraju. U međuvremenu smo se družili svake godine na edukacijama, rođendanima i obilježavanjima manjih i većih događanja, pa se tako iz naše suradnje rodilo prijateljstvo koje i danas traje.“

Sretan vam 20. rođendan!!!

Vaš Zanto

Borjanka Metikoš, koordinatorica Info klubova

„Zazvonio je telefon neki dan i na zaslonu se pojavilo jedno, meni poznato i izuzetno drago, ime. Mirela. Razvukao se osmijeh, a neka radost i toplina prođe ispod kože.

„Gdje si, drugo?!“ rekoh i onda kreće priča kao da se vidjesmo jučer, bez granica, bez sustezanja. Riječi, smijeh, sjećanja, sjeta, ponos, veselje i tako u krug.

Kaže Mirela: „Slavimo 20 godina. Kako ti je bilo s nama?“ Eh, kako mi je bilo?! Ništa teže staviti u par redaka! Ako kažem da sam sretna što me život odveo baš tu i dao mi priliku graditi tako jednu lijepu priču baš s tim ljudima, malo sam rekla. Ako kažem da me oblijе ponos što sam bila, a u nekim mojim svjetovima još uvijek sam, dio baš tog složnog i hrabrog tima, malo sam rekla.

Ako kažem da svaki put kad krećem prema Slavoniji obuzme me onaj osjećaj kao kad se vraćaš kući nakon dugo, dugo vremena, onda sam rekla sve. Taj osjećaj me ne veže ni za što materijalno, taj osjećaj je vezan uz ljude s kojima sam provodila dane i bila sretna što smo zajedno, u toplini i ljudskosti, izvjesnosti i neizvjesnosti, ljubavi i ljutnji, radovanju što smo opet uspjeli, tugovanju jer nismo i brzom dizanju na noge, jer možemo, u slavljima, razumijevanju i brizi, učenju jedni od drugih i otkrivanju tko smo, ponosu što tu pripadam i borbi za svaku novu priliku da još više ojačamo. Ukratko, kao kod kuće.“

Zaklada Slagalica

„Rezultat dvadeset godina predanog rada, kontinuiranog rasta i razvoja u često nepovoljnim društveno-ekonomskim uvjetima - to je P.G.D.I. danas.

Pojedinci posvećeni zajednici čine tim hrabrih i pouzdanih suradnika, vizionara i graditelja novih drustvenih vrijednosti - to je tim P.G.D.I.

Vaš rad dotaknuo je i promjenio mnoge Baranjce i Baranjke. Vaš rad je poticajan i za sve koji s vama surađuju jer teško je odoljeti vašem entuzijazmu. Tako je lako surađivati s ljudima s osmijehom, s ljudima velikog srca i širokih ruku otvorenih za novo i drukčije.

Bilo bi teško navesti sva vaša postignuća, a da se nešto ne propusti. Stoga ističemo jedno koje otvara novu dimenziju humane Baranje - osnivanje Zaklade PUT. Nastavite pomagati i rasti, čuvajte osmijeh i čiste ruke za sve ono sto je još ispred vas, za sve ono sto želite promijeniti na bolje. Čast je i zadovoljstvo biti s vama na tom putu..”

*Lejla Šehić Relić, izvršna direktorica
Volonterskog centra Osijek*

„Projekt građanske demokratske inicijative – P.G.D.I. je u svom dvadesetogodišnjem djelovanju ostavio duboki trag iskrenog, upornog i srčanog angažmana u zajednici. Uz P.G.D.I. me veže dugogodišnja suradnja, uzajamno poštovanje i iskreno prijateljstvo.

Sve ove godine svjedočila sam kako ljudi iz organizacije odgovorno, profesionalno i sa puno ljubavi ulaze u stvaranje građanskog društva, izgradnju demokracije, toleranciju i obrazovanje.

Brojne i raznovrsne aktivnosti kao i njihov vidljivi utjecaj najbolji su pokazatelj važnosti uloge koje organizacije civilnog društva mogu imati u svojim zajednicama.

Za mene je, bez ikakve sumnje, P.G.D.I. jedna od najznačajnijih hrvatskih organizacija, posebno za područje Slavonije i Baranje.

Kao građanka zahvalna sam na angažmanu i solidarnosti sa drugima, a kao suradnica na idejama, inspiraciji, strpljenju i širini prema različitostima.

Želim vam još puno uspješnih godina!“

*Sanja Vuković-Čović, direktorka PRONI
Centra za socijalno podučavanje*

„Od poratnih godina do današnjice putevi PRONI Centra i P.G.D.I.-ja se susreću. Od vremena klubova za mlade i društvenih info centara po razrušenim i zapuštenim lokalnim zajednicama, preko godina partnerstva u provođenju programa potpore organizacijama civilnoga društva Šalter, do današnjeg razvoja socijalnih usluga i upravnoga odbora. Ovih 20 godina iskustva zajedničkog rada obilježeno je je dubokim poštovanjem prema radu, pristupu, vrijednostima koje P.G.D.I. provodi i istinski živi.

Osim prepoznavanja i priznavanja snažnog utjecaja na zajednicu i orijentiranosti na pojedince, ljudi u potrebi, značajno je napomenuti da ovu organizaciju kroz godine čine ljudi, svi odreda kvalitetni u profesionalnom i osobnom smislu, koje povezuju vrijednosti i kultura organizacije. I unatoč silnom broju različitih projekata i aktivnosti, različitim osobitostima pojedine zajednice i izazovima u njoj, metodologijama i pristupima, P.G.D.I. je uspješnim, mirnim, pozitivnim pristupom i realizacijom stekao imidž organizacije koji bi se mogao izraziti riječju pouzdanost.

Kroz protekla dva desetljeća toliki brojni pojedinci iz različitih uloga - korisnika, volontera, predstavnika različitih institucija, udruga, partnera, suradnika, medija - imaju različite anegdote, iskustva, događaje vezane uz P.G.D.I. koje bi mogli podijeliti kao značajne, za njih osobno ili za društveni razvoj. Ono što je zajedničko svim tim u potpunosti različitim pričama jest povjerenje. I to pomno izgrađivano i nikad narušeno povjerenje jest zalog P.G.D.I.- ja za razvoj civilnoga društva, razvoj zajednice i temelj za opstanak organizacije i u desetljećima koja slijede.“

*Vesna Nedić, projekt-koordinatorica
Mirovne grupe Oaza*

Kad ste s nekim pod istim "krovom", kao što su to od 2005. "Oaza" i P.G.D.I., kad dijelite brigu oko Društvenog centra, kad svatko provodi svoje aktivnosti, a sve u cilju da radite nešto korisno za zajednicu, ni ne primijetite da ste već tako puno godina zajedno.

Kao primjer suradnje izdvojila bih projekt "Baranjski motivi", koji smo zajednički provodili 2008. On je bio dio projekta "Premošćivanja – izgradnja održivih zajednica u područjima od posebne državne skrbi" splitske Udruge MI. Projektom se nastojalo doprinijeti razvoju suživota kroz razvoj socijalnog poduzetništva na području Grada Belog Manastira te doprinijeti turističkoj ponudi baranjskih suvenira.

Koliko je to uspjelo, govori velik broj žena uključenih u aktivnosti projekta. Uz radionice i edukacije organiziran je i okrugli stol, na kraju je priređena izložba zajedničkih radova, a rezultati su prezentirani u Zagrebu na skupu u organizaciji Udruge MI.

P.G.D.I.-ovci, sretan vam 20 rođendan! Nastavite s aktivnostima, uz što više odobrenih projekata i aktivista uključenih u njih.“

*Jovica Radosavljević, predsjednik udruge
Romski resursni centar*

„Kada kažeš Projekt građanske demokratske inicijative rekao si puno. Teško je pronaći riječi kojima bih iskazao svoje emocije i mišljenje kada treba opisati udrugu koja vidi manjinu, potrebite, povrijeđene i to s naglaskom na djecu i žene, ljude koji se mogu vidjeti samo ako se ima veliko srce. I ne samo da ih primjećuju, nego im i prilaze, pružaju ruku pomoći, daju se za njih i tako probijaju stereotipe te na taj način žive i promoviraju humanost, demokraciju i ravnopravnost, a nadasve ljubav i suošjećanje. Ova vrijedna udruga ne prepoznaje ljude po vjeri, nacionalnosti i boji kože, nego po potrebi i pravu, da svaki pojedinac ima pravo da bude poštovan, sretan i voljen. Sretan sam što u našoj Baranji postoji naš P.G.D.I. te nam pored svega navedenog omogućava i edukacije, tečajeve, informacije i instrukcije, koje i nama ostalima, koji imamo sličnu misiju i viziju, pomažu u svakodnevnom radu i to godinama. Projekt građanske demokratske inicijative je udruga koja je od samog osnutka bila ta koja je pružala podršku romskoj zajednici u cijeloj našoj županiji. Kulturni centar Roma Baranje je prvi projekt za romsku zajednicu koji je napisan od strane Mirele Alagić, predsjednice P.G.D.I-a. Nekada Romsko kulturno umjetničko društvo Darda, sada Romski resursni centar je oduvijek u odličnoj suradnji i prijateljstvu s P.G.D.I.-jem.“

10.

Obilježavanje 20 godina P.G.D.I.-ja

Svečano je obilježeno 20 godina rada P.G.D.I.-ja 20. prosinca 2019. godine u Etnološkom centru baranjske baštine u Belom Manastiru. Svečanosti su prisustvovali članovi Udruge, predstavnici udruga iz Slavonije i Baranje, institucija, JLS-a kao i brojni građani.

Prisutne je u uvodnom dijelu svečanosti pozdravila predsjednica udruge Nataša Jovanović. Osnivanje Udruge kao i početak rada u Vukovaru predstavila je prva predsjednica udruge Dijana Antunović Lazić, a u nastavku je Mirela Alagić predstavila projekte i programe koji su obilježili rad P.G.D.I.-ja kroz dvadesetogodišnje djelovanje. Ukratko su predstavljene aktivnosti koje su planirane u skoroj budućnosti, a odnose se na otvaranje stambene zajednice za mlade koji izlaze iz sustava alternativne skrbi te razvoja društvenog poduzetništva u Gradu Belom Manastiru, odnosno prigradskom naselju Šećerana.

Slijedilo je uručivanje prigodnih zahvalnica za dugogodišnju suradnju i partnerstvo koje su uručene Gradu Belom Manastiru, Centru za socijalnu skrb Beli Manastir, Osnovnoj školi „Dr. Franjo Tuđman“, Zavodu za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije – Centru za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti, Romskom resursnom centru, Udruzi mladeži Zamijenite nam tugu osmijehom – ZANTO, Volonterskom centru Osijek, PRONI

centru za socijalno podučavanje mladih i Zakladi Slagalica. Zahvalnica za doprinos u značajnom broju volonterskih sati uručena je Katarini Đak-Skeleđija.

Program je vodio Goran Radulović, kojem je na samom kraju programa kao posebno iznenađenje uručena zahvalnica za sudjelovanje u različitim aktivnostima tijekom dvadeset godina rada P.G.D.I.-ja te za dugogodišnje volontiranje u udruzi. Nastavak programa obilježen je ugodnim zvucima Acoustic dua.

Projekt građanske demokratske inicijative - P.G.D.I.

ISBN 978-953-55658-2-6